AVİM Yorum • No: 2019 / 27 • Mart 2019

DOĞU BALKANLAR: TÜRKİYE

Vuslat Nur ŞAHİN

.

Balkanlar günümüzün önemli bölgelerinden biridir. Avrupa Birliği (AB) üyesi olan Balkan ülkelerinin yaşadığı sorunlar (genç nüfusun göçü vb.), birbirleriyle olan sınır ihtilafları, ülkelerdeki yolsuzluklar gibi meselelerle de Balkanlar sık sık gündeme gelmektedir. Fakat ne yazık ki kimi çevreler Balkan ülkelerinin gerçek sorunlarını konuşmak yerine yaratılan hayali bir senaryoyla savaşmaktadır. Bu senaryoda yer alan iddiaların başlıcaları, Türkiyenin Balkanlardaki özel kazanımları, Rusya ve Türkiyenin Balkanlarda hareket şekillerinin benzerliği, Türkiyenin Balkan ülkelerini ABden uzaklaştırma politikalarıdır. Bu çalışmada bu asılsız iddialara cevap vermek hedeflenmektedir.

Öncelikle Türkiyenin Balkanlarda ne gibi özel kazanımlar peşinde olduğu merak konusudur. Şu akılda tutulmalıdır ki Türkiye de bir Balkan ülkesidir. Bu sadece kültürel benzerlik ya da tarihi arka plan temel alınarak söylenmiş bir söz değildir. Bunun yanı sıra Türkiye coğrafi olarak da bir Balkan ülkesidir. Bu konuyu ele alırken ABnin isimlendirmesini tekrar hatırlamakta fayda görüyorum. Bilindiği üzere 2000'li yıllardan itibaren ABnin jargonuna "Batı Balkanlar" gibi bir isimlendirme girmiştir[1]. Bu isimlendirmeye göre AB üyesi olmayan Balkan ülkeleri; Arnavutluk, Bosna Hersek, Makedonya, Karadağ, Sırbistan ve Kosova Batı Balkanları oluşturmaktadır. Bununla beraber hali hazırda AB üyesi olan Balkan ülkeleri de mevcuttur. Tüm bu isimlendirme tabii olarak şu soruyu da beraberinde getirmektedir: Doğu Balkanlar neresidir? Bu durumda şayet isimlendirme de bir art niyet yoksa Doğu Balkanların Türkiye olması gerekliliği maddi bir gerçekliktir. Bu durum Türkiyenin sahip olduğu Balkan kimliğinin de adeta bir ispatı gibidir. Yani Balkanlarda aksiyon alırken kazanım peşinde olmakla itham edilen Türkiye aslında ait olduğu coğrafyada tıpkı diğer bölge ülkeleri gibi hareket etmektedir.

Bu bizi ikinci sansasyonel suçlama olan Türkiye ve Rusyanın Balkan ülkelerine yönelik politikalarında benzerlik ile karşı karşıya getirmektedir. Burada tekrar tekrar Türkiyenin Balkan ülkesi olduğunu hatırlatmak istiyorum. Rusyanın bölge ülkeleriyle din ve tarih üzerinden inşa etmeye çalıştığı ilişkilerden farklı olarak Türkiyenin buna ihtiyacı yoktur. Buna ilaveten zaman zaman Rusyanın bu ülkelerin iç işlerine yönelik kışkırtıcı faaliyetlerinin olduğu gibi suçlamalar vardır. Türkiye bundan oldukça farklı bir politikayla tüm Balkan ülkelerinin egemenlik haklarına ve iç işlerine saygı duyan bir ülke konumundadır. Türkiyenin bölgedeki aktivitelerinin yumuşak güç enstrümanlarını

kullanmakla sınırlı kaldığını söylemek yanlış olmayacaktır.

Rusyayla ilgili en temel suçlama şüphesiz Batı Balkan ülkelerini Batıdan uzaklaştırmaya çalıştığıdır. Anlaşılmayacak biçimde kimi çevreler zaman zaman Türkiyeyi de bu ve buna benzer şeylerle itham etme çabasındadır. Türkiye 1952 yılından beri NATO üyesidir ve ABye olan adaylığıyla birlikle, niyetinin sadece iyi komşuluk ilişkileri tesis etmek olmadığını, bundan fazlası olduğunu göstermiştir. Türkiye bugün de tüm bu spekülasyonlara ve ABnin dönem dönem yoğunlaşan Türkiye aleyhtarı tutumuna rağmen kendini Batılı kimliğiyle tanımlamaya devam etmektedir.

Bu suçlamaların arka planında ise tamamen başka bir oyunun sahnelendiği düşünülebilir. O da Türkiyeyi Avrupadan bölme, ona kendi kimliği dışında bir kimlik atfederek Batıdan uzaklaştırmak bunun yanı sıra iyi ilişkilere sahip olduğu Balkan ülkelerinde Türkiyeyle ilgili asılsız bir korku yaratarak Türkiyeyi Balkan kimliğinden de dışlamaktır.

Resim: The Parliament Magazine

[1] Özge Nur Öğütçü, Batı Balkanlar Kavramı, Balkanlar Ve Türkiye, *AVİM,* (2017 Haziran).1. (erişim 12.03.2019)

Yazar Hakkında :

Vuslat Nur Şahin Orta Doğu Teknik Uluslararası İlişkiler ana dal ve Kurumsal Finans yan dal programlarından mezunudur. Halen Orta Doğu Teknik Üniversitesi Uluslararası İlişkiler'de yüksek lisans öğrencidir.

Atıfta bulunmak için: ŞAHİN, Vuslat Nur. 2026. "DOĞU BALKANLAR: TÜRKİYE." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2019 / 27. Mart 13. Erişim Kasım 19, 2026. https://avimbulten.org/tr/Yorum/DOGU-BALKANLAR-TURKIYE

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır